De niet-opening der Provinciale Staten van Gelderland.

Wij deelen hieronder een kort relaas mede van het voorgevallene bij de niet-opening der Provinciale Staten van Gelderland op maandag jl. Het geheel levert een toonbeeld op van misverstand, verwarring en — wij weten niet of wij het noemen moeten *onwillekeurige* of *opzettelijke* — chicanerie, die aan hen welke alleen hun alledaagsch gezond menschenverstand bezigen, onbegrijpelijk moet voorkomen. Het was alsof men afgesproken had, de *Comedy of Errors* te spelen.

De eerste verwarring bestond hierin, dat noch de voorzitter, noch de vergadering *opening* onderscheidde van *constituering*. De voorzitter is, krachtens wet en koninklijk besluit verpligt de vergadering te openen, terwijl daarna de vergaderde leden zich tot vergadering constitueren of, zoo hiervoor termen zijn, zich niet tot vergadering constitueren. In plaats van dit te doen, verliest de voorzitter zich in beschouwingen en bedenkingen of de vergadering nu wel wettig en behoorlijk geconstitueerd is, laat na te doen wat hij wettelijk verpligt is te doen en anticipeert op de beraadslaging van de ongeopende vergadering, die eerst *na* de opening beraadslagen *kan*. Aan deze eerste verwarring sluit zich eene tweede verwarring aan. De leden of — om in de theorie der meerderheid te redeneren — de *nog niet leden*, zetten het misverstand van den voorzitter voort en beginnen, ongeopend, eene discussie of zij zich al dan niet als vergadering kunnen constitueren, na geopend te zijn. De voorzitter is op het punt eene derde verwarring aan te rigten, door de niet-geopende, niet-geconstitueerde vergadering te laten stemmen over de vraag, of zij vóór de opening besluiten zal dat zij zich zelve na de opening voor geconstitueerd zal houden, dan wel voor niet geconstitueerd. Deze verwarring wordt echter belet door den heer SCHIFF, die in plaats daarvan eene andere verwarring aanrigt door te verklaren, dat hij alléén hier verschenen is om met den Commissaris des Konings en eenige andere heeren, over deze casus-positie eens te praten en te advijseren, doch nu, voordat het tot opening en constitutie komt, naar huis gaat en eene nadere oproeping tot na den afloop der verkiezingen zal afwachten. Om de verwarring te voltooijen gaan daarop ook de leden, die niet gekomen waren om, even als de heer SCHIFF, over deze casus-positie te praten en te advijseren, en die hadden moeten eischen, dat thans de voorzitter, de nog steeds ongeopende vergadering opende, evenzoo naar huis om zich daar te verbazen over de vlugheid met welke de acteurs deze comedie vertoond hadden.

Ziedaar in korte trekken hoe de niet-opening der Provinciale Staten van Gelderland afliep. Laat ons thans eens de moraal van het stuk beschouwen.

Het eerste bedrijf was de verwarring tusschen de *opening* der vergadering, die de taak van den voorzitter is, en de *constituering* die de taak der vergadering zelve is. De Commissaris des Konings opent de Provinciale Staten, gelijk de Koning de Staten-Generaal opent. Voor deze opening wordt noch voltalligheid noch zelfs eene meerderheid van verkozene leden vereischt; meerderheid wordt, zoowel bij de Staten-Generaal als bij de Provinciale Staten eerst dan vereischt, wanneer men *beraadslagen* of *besluiten* moet. De Koning opent de Staten-Generaal, voordat zij geconstitueerd zijn, voordat het zelfs zeker is, dat de bij de opening aanwezige leden, wettig verkozen zijn. Het geval is denkbaar, dat *alle* keuzen moesten vernietigd worden, dat dus de Koning inderdaad eene vergadering had geopend, die niet de wettige vertegenwoordiging des lands was, en echter zal de opening moeten plaats hebben, omdat eerst *na* de opening blijken kan of de vergadering zich constitueren kan *als* vergadering. Bij alle vertegenwoordiging geldt de regel, dat de verkozenen ondersteld worden wettig gekozen te zijn, totdat het tegendeel bepaaldelijk is aangetoond. Deze regel geldt bij de Provinciale Staten evenzeer als bij de Staten-Generaal en evenmin als de Koning alvorens te openen, in een onderzoek treedt en bedenkingen oppert of de vergadering wel behoorlijk is zamengesteld, evenmin kan dit de Commissaris des Konings doen, die geroepen is, in zijnen naam de procinciale staten-vergadering te openen. De voorzitter opent; daarna komt eerst het onderzoek der vergadering te pas, of zij behoorlijk is zamengesteld.

Het tweede bedrijf was de verwarring dat men, ongeopend, op de discussie anticipeerde der eerst na de opening aan de orde zijnde vraag over de wettige zamenstelling. Op het eigen oogenblik dat men zich zelven het regt ontkende om te beraadslagen, beraadslaagde men, of liever, om in den zin van den heer SCHIFF te spreken, redeneerden eenige heeren over de casus-positie, of zij — ondersteld dat zij leden der Provinciale Staten waren, — gezamenlijk *als* Provinciale Staten zouden kunnen handelen. Doch deze redenering was niet eene *beraadslaging*, maar eene redenering uit zuivere liefde voor de wetenschap, eene onpraktische theorie. Daar wij insgelijks veel liefde voor de wetenschap bezitten, zullen wij, ook uit liefde voor de wetenschap, eenige oogenblikken aan deze redenering wijden. Wij zullen hierbij alleen op twee plaatsen der Provinciale wet wijzen, namelijk op art. 1 juncto art. 2 no. 2: »De Staten-vergadering van elke pro»vincie is zamengesteld uit het in art. »2 bepaald getal leden. Het getal der »leden bestaat in Gelderland uit 62;" en art 75: »De vergadering mag niet »beraadslagen of besluiten, zoo niet »*meer dan de helft* der leden tegen»woordig is." Met andere woorden wordt hier dus niets anders gezegd, dan dat de Provinciale Staten van Gelderland, wanneer zij *voltallig* zijn uit 62 leden bestaan, doch dat zij wettig geconstitueerd, bevoegd en verpligt tot beraadslagen en besluiten zijn, zoodra *meer dan de helft* der leden, dat is hier 32, tegenwoordig is. In de vergadering van maandag waren tegenwoordig 33 leden, en de vergadering was dus bevoegd en verpligt hare werkzaamheden te beginnen en tot het onderzoek der geloofsbrieven over te gaan. Tegen deze zeer eenvoudige redenering heeft men niets, dan opgeraapte chicanes weten aan te voeren; in plaats van het punt der wettigheid te behandelen heeft men geredekaveld over billijkheid, kieschheid en regtmatigheid. De heer SCHIFF en zijn aanhang schenen te vergeten dat zij hier niet zaten om te peroreren over de regtmatigheid of onregtmatigheid, kieschheid of onkieschheid, billijkheid of onbillijkheid der wet, maar dat zij hier zaten, gelijk de regter zit, om de wet toe te passen en aan hare bevelen te gehoorzamen, doch geenszins, om aan stellige en duidelijke voorschriften, onbestemde, geheel uit subjective meeningen geputte opvattingen en aan redenen van conveniëntie ontleende beweringen onder te schuiven. De heer BACKER was het eenige lid, dat tegen de drogredenen van den heer SCHIFF opkwam.

Het derde bedrijf begon met de verwarring des voorzitters, die de niet geopende en niet geconstitueerde vergadering tot het nemen van een besluit uitnoodigde en eindigde met de verwarring van den heer SCHIFF die, na de vergadering door zijn pleidooi over de *onregtmatigheid* der wet overrompeld te hebben, met zijnen aanhang de vergadering verliet en daardoor alle beraadslaging en besluit afsneed. Deze laatste manoeuvre versterkt het vermoeden zeer, dat het niet juist onklaarheid van begrip en opvatting of onwillekeurig misverstand was, dat den heer SCHIFF met zijnen aanhang uit de vergadering dreef, maar dat hier een vooraf beraamd plan en eene afspraak te gronde lag, om te verhinderen dat de vergadering zich constitueerde, en daardoor alle verdere handeling en werkzaamheid onmogelijk te maken. Men doet de partij-SCHIFF onregt, wanneer men deze vertooning eene kinderlijke pruil-taktiek noemt; het was integendeel een staaltje van hoogere politieke strategie. De SCHIFF-partij was niet vermogend genoeg in de vergadering, om te kunnen verwachten, dat de aanstaande werkzaamheden in haren geest en zin zouden uitvallen; maar zij kon, door zich te onttrekken, de gansche vergadering in duigen laten vallen en voorshands alle werkzaamheid stuiten. De mogelijkheid bestaat, dat, wacht men de *voltallige* vergadering af, de partij-SCHIFF beter zal vertegenwoordigd zijn. Indien dit, gelijk men bijna geneigd zou zijn te gelooven, de ware intrigue van het stuk is, erkennen wij, dat de heer SCHIFF met zijne manoeuvre eer heeft ingelegd en dat hij verdiende leider en voorganger te zijn. Wij zullen de les niet vergeten en haar, biedt zich de gelegenheid aan, [illegible] wederkeerigheid vergelden. [illegible]

Na de *opzettelijke* [illegible] volgde ten slotte als laatste [illegible] *onwillekeurige* [illegible] de SCHIFF-partij [illegible], bleven er nog een aantal leden over. Deze hadden nu den voorzitter op het misverstand behooren opmerkzaam te maken, dat

hem belette *opening* van *constituering* te onderscheiden. Het was nu zeker, dat de vergadering, onvoltallig zijnde, zich niet meer *constitueren* kon, maar zij moest in allen gevalle *geopend* worden en daar hierbij geene »beraadslaging" of geen »besluit" der vergadering te pas komt, is hier even weinig meerderheid als voltalligheid vereischte. Maar het *aplomb* waarmede de heer SCHIFF zijne rol gespeeld had, had de overige leden verbijsterd en van hun stuk gebragt; zij hadden zich door spitsvindige beweringen laten verschalken en de vergadering ging, ongeopend, gelijk zij gekomen was, weder naar huis.

Thans echter is uit deze combinatie van opzettelijk misverstand en onwillekeurige verwarring nog eene moeijelijkheid geboren. De Commissaris des Konings was door het koninklijk besluit van 9 augustus belast met de opening der Provinciale Staten op den 9den september. De Commissaris des Konings heeft echter den 9den september laten voorbijgaan *zonder* te openen. De provincie Gelderland heeft dus niet slechts geene geconstitueerde vertegenwoordiging, maar zelfs geene ongeconstitueerde vergadering. De Commissaris des Konings heeft geene bevoegdheid op eigen gezag de leden op eenen naderen dag op te roepen, ten einde de vergadering te openen, en de verkozene, doch niet geïnstalleerde afgevaardigden hebben evenmin uit eigen hoofde bevoegdheid, buitengewoon bij een te komen. Er schiet dus niets anders over dan bij een nieuw koninklijk besluit, op nieuw den Commissaris des Konings in de provincie Gelderland te belasten, de leden der Staten-vergadering bijeen te roepen en deze te openen. Verder zal echter, daar de heer SCHIFF en zijn aanhang het niet hebben wil, niets kunnen verrigt worden, en het gebod van art. 75 der provinciale wet, gelijk dat van het koninklijk besluit, volgens hetwelk de wettig geconstitueerde Staten-vergadering, dat is de vergadering waar *meer dan de helft der leden* (32 van de 62) tegenwoordig is, geroepen wordt afgevaardigden ter Eerste Kamer te kiezen, zal, dank zij der tegenwerking van den heer SCHIFF c. s., een onvruchtbaar woord blijven.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *7 sept.* Volgens particuliere brieven uit St. Petersburg, houdt de regering zich aldaar onledig met het ontwerpen van een nieuw tarief van in- en uitgaande regten. Het zal reeds in het aanstaande jaar in werking komen en een overgang daarstellen van het prohibitieve tot het beschermende stelsel.

Volgens eene mededeeling, die men als officieel kan aannemen, bedraagt de Russische staatsschuld, in het grootboek ingeschreven, eene som van 336,219,492 R. Het kapitaal der amortisatie-kas bedraagt 55½ mill. R. nadat in het vorige jaar obligatiën ten bedrage van bijna 24 mill. zijn afgelost.

In de jongste tijden zijn een aantal fabrieken, en onder deze verscheidene voor de vervaardiging van beetwortelsuiker, in Rusland opgerigt. Op den Weichel is thans een aantal stoombooten in de vaart; zij onderhouden een levendig verkeer met Dantzig. Ook op den Bug en andere stroomen in Zuid-Rusland, neemt de stoombootvaart dagelijks toe, waardoor de handelsverbindingen tot in het binnenste des lands, door middel van aangelegde kanalen, vereenvoudigd en vermeerderd worden.

Frankfort, *8 sept.* Uit Kassel verneemt men, dat nagenoeg alle hooge autoriteiten, alsmede het hooge geregtshof aldaar, het besluit van den Keurvorst, om de belastingen te blijven innen, geoordeeld hebben in strijd te zijn met de grondwet en derhalve niet voltrokken behoort te worden. Gezegde autoriteiten hebben dan ook de aandacht van den Keurvorst hierop gevestigd, en hem verzocht, dat hij een einde aan dezen heilloozen staat van zaken mogt maken. In de woning van *Hassenpflug* zijn in de nachten van 5 en 6 september de glazen ingeworpen. Anders heeft er nog geene demonstratie plaats gehad.

— Een telegrafisch berigt uit Kassel van gisteren, meldt dat de stad in staat van beleg is gesteld; de rust is echter niet gestoord.

Berlijn, *7 sept.* De verwikkelingen in Keurhessen zijn hier het onderwerp der algemeene aandacht, en er valt niet aan te twijfelen, dat onze regering er zich eerstdaags mede zal bemoeijen. Dat er thans reeds over in den ministerraad zou gehandeld zijn, meen ik op goede gronden te moeten betwijfelen. Geen der leden van het kabinet heeft tot nu toe er het initiatief toe genomen. Daarentegen kan ik verzekeren dat het ministerie van verschillende kanten is aangespoord, om, zoo Beijersche en Oostenrijksche troepen in Hessen mogten binnenrukken, ook Pruisische troepen derwaarts te zenden, om daardoor alle schending der constitutie te verhinderen.

Berlijn, *8 sept.* Naar men verneemt heeft de Koning bij eigenhandig schrijven aan de Keurvorst van Hessen, dezen aangemaand, om door overijlde maatregelen niet verder de rust van Duitschland in gevaar te brengen.

DENEMARKEN.

Altona, *7 sept.* Het beproefde doorbreken der Deensche linie in de rigting van Friedrichstadt is totaal mislukt. Al onze bataillons zijn teruggekeerd, daar het onmogelijk was verder voort te marcheren.

De geldinzamelingen voor Sleeswijk-Holstein gaan niet sterk vooruit; wel is de deelneming groot onder de arbeidende klassen, maar dit levert geene aanzienlijke sommen op, en de rijken houden zich veelal terug.

ENGELAND.

Londen, *7 sept.* In de V. Staten van Noord-Amerika heeft de beraadslaging over de vraag der slavernij, welke er in den laatsten tijd bijna uitsluitend de wetgevende magt bezig hield, niet de gewenschte uitkomst gehad. De schikking, door den beroemden staatsman *Clay* voorgeslagen, is door de zamenspanning van de heethoofden van het Noorden en van het Zuiden, verijdeld en niet tot stand gekomen. Zij zou voor geruimen tijd het gevaar afgekeerd hebben, waarmede de slavenquaestie den grooten Noord-Amerikaanschen Staat bedreigt, terwijl zij tevens bepalingen behelsde om middellijk te voldoen aan hetgeen in de Noordelijke Staten het dringendst verlangd wordt, namelijk dat de slavernij niet in het vervolg, onder bescherming van de vlag der Unie, zich kunne uitbreiden over gewesten, welke tot nog toe van die kwaal vrij bleven.

De moeijelijke vraag is nog niet opgelost; zij is slechts uitgesteld; doch de einduitslag laat zich nu reeds voorzien. Elke dag ontneemt eene kans aan de zaak der slavernij, en verzwakt in den schoot van de hooge staatsmagten der Unie de kracht harer voorstanders. *De aard der zaken is tegen hen.* De welsprekendste maar ook de meest verblinde van de verdedigers der slavernij, de heer *Calhoun* heeft het gezegd: de niet-slavenhoudende staten winnen gestadig veld in de Unie. Eenige dagen voor zijn dood heeft die groote redenaar in eene redevoering die hij de kracht niet had uit te spreken en welke door een zijner vrienden in den senaat voorgelezen werd, de verliezen, welke de Zuidelijke of slavenhoudende staten, sedert de vestiging der onafhankelijkheid van Noord-Amerika, geleden hadden, aldus opgesomd.

In 1790 bedroeg de geheele bevolking der Unie 3,930,000 zielen, waarvan het Noorden 1,978,000 had en het Zuiden 1,952,000; de meerderheid van het Noorden bedroeg dus slechts 26,000 zielen. Er waren in het geheel zestien staten, acht aan elke zijde. In den senaat was het getal stemmen aan weerskanten gelijk; in de Kamer van Vertegenwoordigers was het ongeveer evenzoo. In 1840 werd bij de volkstelling eene bevolking bevonden van 17,063,000, waarvan 9,729,000 in het Noorden, en 7,334,000 in het Zuiden; het Noorden heeft dus bijna 2,500,000 zielen vooruit. Het aantal staten was geklommen tot zes en twintig; maar Delaware is in eene zoo onzekere gesteldheid, dat het noch bij de eene noch bij de andere partij kan gerekend worden. Er waren dus dertien staten zonder slaven tegen twaalf slavenhoudende. In de Kamer van Vertegenwoordigers waren van 223 leden (die van Delaware niet medegerekend) 135 van het Noorden en slechts 87 van het Zuiden. Bij de verkiezing van den President der Republiek, waarbij elke staat evenveel stemmen uitbrengt als hij afgevaardigden in de beide Kamers heeft, had het Noorden vijftig stemmen meer dan het Zuiden. Sedert 1840, zijn vier nieuwe staten in de Unie opgenomen; twee aan elke zijde; maar het tijdstip der tienjarige volkstelling is gekomen, en het noorden, waar de bevolking het meest toegenomen is, zal nog meer overwigt op het zuiden erlangen. Buitendien zijn er thans vijf nieuwe staten, *alle zonder slaven*, wier opneming in de Unie weldra haar beslag zal bekomen, namelijk Oregon, Minesota, Californië, Nieuw-Mexico en Utah.

De overmagt van het noorden is gevestigd, is onweerstaanbaar, en de geest des tijds versterkt deszelfs magt tegen de slavernij, nog meer dan de getalsmeerderheid.

BELGIË.

Brussel, *9 sept.* Wij weten niet of men het aan de algemeene sympathie, die de President veel meer in Normandie dan in de oostelijke departementen ondervindt, moet toeschrijven, dat, de organen v[an] het Elysée eenen veel hoogeren en uittartenden to[on] aannemen; maar het is zeker dat zij weder mo[ed] krijgen, dat hunne stoutmoedigheid, een oogenbl[ik] ter nedergeslagen door de ontvangst te Besançon, Metz, Straatsburg, Colmar, meer dan vroeger [is] aangewakkerd, en dat zij uit de hoogte aan de Vergadering en aan Frankrijk te kennen geven, dat men daaruit moet begrijpen, dat de heer *Lodewijk Bonaparte* alleen, als hoofd mogelijk is, en hij, of men het wil of niet, de betrekking zal blijven behouden, die hij thans bekleedt. De *Moniteur du Soir* hekelt den generalen raad van het departement der Somme, over de vermetelheid die hij welligt mogt hebben, te denken dat dit departement eens eenen President der Republiek zoude kunnen leveren. Daar nu de generaal *Changarnier* dat departement vertegenwoordigt, zoo begrijpt men aan wien dat verwijt van vermetelheid gerigt is. Daarboven herhaalt de *Moniteur du Soir* onderscheidene malen dat het leger *persoonlijk* gehecht is aan *Lodewijk Bonaparte* en doet hij uitkomen dat, zoo al de nationale garde zich veroorlooft den kreet van *Leve de Republiek*! aan te heffen, het leger haar het stilzwijgen oplegt met dien van *Leve Napoleon!* De *Moniteur du Soir* leidt geene gevolgtrekkingen uit die tegenstelling af, maar laat die gissen.

De President van zijnen kant, — wiens tact, om zijne woorden te wijzigen naar de gevoelens der bevolking onder welke hij zich bevindt, wij herhaalde malen hebben doen uitkomen, — waarschijnlijk ontwarende dat hij in eene vergadering was die meer sympathie voor hem gevoelde, heeft aan het banket dat hem te Cherbourg werd aangeboden, op den avond van den eersten dag toen hij zich in die stad bevond, een redevoering uitgesproken, die men eene *keizer-rede* zou kunnen noemen even als men sprak van eene *minister-rede*. In deze nieuwe toespraak komt geen spoor meer voor noch van *zelfverloochening*, noch van behoud van het bestaande, noch zelfs van het gevoel van zelfopoffering, dat den nieuwen last zoude doen aannemen. De heer *Lodewijk Napoleon Bonaparte*, aan de grootsche daden van zijnen oom herinnerende, verklaarde dat zoo de Keizer dat alles had kunnen ten uitvoer brengen, [als] de natie hem de noodige magt daartoe had verleend, en dat zoo hij het op zijne beurt zoude kunnen voortzetten, men hem insgelijks de middelen daartoe moest verschaffen door zijn gezag te vergrooten en de gevaren der toekomst te voorkomen. Vervolgens voegde de President er bij dat zoo éene stad *Napoleontisch* moest zijn, dit Cherbourg was.

De dagbladen van het Elysée verzekeren, bij de mededeeling van die redevoering, dat zij met geestdrift werd toegejuicht met het geroep van *Leve Napoleon! Leve de Keizer!* Maar zij zeggen niet of die vivat's betrekking hadden op den dooden dan wel op den toekomstigen Keizer.

Men moet echter erkennen, dat de besluiten der generale raden ten aanzien der herziening van de constitutie, niet zeer bemoedigend zijn voor de vooruitzigten dergenen die een keizerschap verlangen. Van zes en zestig raden, wier werkzaamheden zijn afgeloopen, hebben er wel is waar, slechts acht op eene beslissende wijze den wensch tot herziening verworpen, negentien zich van de stemming onthouden en zes en veertig zich voor de herziening verklaard. Maar van de laatsten hebben er slechts twee hun verlangen te kennen gegeven dat het gezag van den heer *Lodewijk Bonaparte* verlengd mogt worden, zes of zeven wenschten eene eenvoudige herziening, en al de anderen hebben er de bepaalde voorwaarde bijgevoegd, dat de regelen door de constitutie zelve voorgeschreven, naauwkeurig in acht genomen zouden worden.

Wanneer nu in het verlangen van herziening, welke ook de bewoordingen zijn waarin het is uitgedrukt, een protest ligt opgesloten tegen de handhaving der constitutie zoo als zij thans bestaat, zoo is het constitutioneel voorbehoud dat daarbij gevoegd is, een voorloopig maar niet minder formeel protest, tegen elk plan tot een keizerrijk. De Elyseesche bladen storen zich echter niet aan dit voorbehoud, en op dat punt achten zij de generale raden even weinig als de Wetgevende Vergadering zelve.

Dit alles, men begrijpt dit ligtelijk, vereenvoudigt den staat van zaken niet.

Het gerucht dat de President ook Marseille zal bezoeken, wint meer en meer veld.

Wij hadden regt geen onvoorwaardelijk geloof te slaan aan hetgeen in sommige berigten gezegd is nopens de waarschijnlijkheid eener spoedige minnelijke schikking tusschen de regeringen van Sardinië en Rome. Van den eenen kant verzekeren de berigten uit Rome aan de *Univers*, dat de zending van den heer *Pinelli* tot niets zal leiden, en van den anderen kant spreekt de *Gazette Piëmontaise*, het officiëele orgaan van het Sardinische gouvernement, de tijding tegen door het clericale blad, de *Armonia* medegedeeld, ten aanzien van den generaal *la Marmora*, als of deze aan den generaal *d'Hautpoul* verklaard zoude hebben, dat Piëmont concessiën zoude doen aan het hof van Rome, ten einde de goede verstandhouding tusschen de beide hoven te bewaren. Derhalve zal Piëmont geene concessiën doen, en men weet dat het hof van Rome nooit daartoe genegen is.

Men zegt dat het tolverbond tusschen Oostenrijk en de hertogdommen Parma en Modena bepaald [...]

land is gekomen. Toscane heeft zich daarmede nog niet vereenigd, maar de onderhandelingen dienaangaande duren voort.

— Berigten uit Spanje bevestigen de volkomene zegepraal, door de ministeriële partij behaald bij de verkiezingen, die in dat land hebben plaats gehad. In de provinciën is dit hetzelfde geval geweest als te Madrid. Overal of bijna overal werden de kandidaten der regering met eene ontzaggelijke meerderheid gekozen. Ter naauwernood zijn er enkele van de progressistische partij benoemd. Bijna geen van hare hoofden is verkozen. De gematigde oppositie, heeft eene nog volkomener nederlaag geleden.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, *30 sept.* Van de 583 leden der prov. Staten, welke in het rijk moesten gekozen worden, hebben slechts 286 de volstrekte meerderheid op zich vereenigd, zoodat bij herstemming nog 297 leden moeten worden gekozen. In Noord-Brabant waren te kiezen 64, en zijn gekozen 35; in Gelderland te kiezen 62, gekozen 37; in Zuid-Holland te kiezen 80, gekozen 25; in Noord-Holland te kiezen 72, gekozen 49; in Zeeland te kiezen 42, gekozen 20; in Utrecht te kiezen 41, gekozen 25; in Friesland te kiezen 50, gekozen 29; in Overijsel te kiezen 47, gekozen 40; in Groningen te kiezen 45, gekozen 12; in Drenthe te kiezen 35, gekozen 5; in Limburg te kiezen 54, gekozen 18. Daaruit blijkt, dat in zes Provincien, Zuid-Holland, Zeeland, Friesland, Groningen, Drenthe en Limburg, de Prov. Staten niet in getal zijn om een besluit te nemen of tot de verkiezing van leden der Eerste Kamer van de Staten-Generaal over te gaan. (*Hand.*)

's Gravenhage 9 aug. Ingevolge Zijner Majesteits besluit van 9 augustus jl., is heden de vergadering van de Provinciale Staten van Zuid-Holland, door den Commissaris des Konings, graaf *van Bijlandt*, alhier, geopend. Het bleek echter, dat er niet meer dan 25 leden tegenwoordig waren, zijnde de 55 overige leden, waaruit de vergadering moet zamengesteld zijn, nog niet verkozen. Daar nu de helft der leden, waaruit de vergadering van de staten dezer provincie moet bestaan, nog niet gekozen is, en er ingevolge art. 75 der provinciale wet, mitsdien geene wettige zitting kon worden gehouden, zoo heeft de Commissaris des Konings de zitting verdaagd tot maandag, den 23sten september aanstaande, des morgens te elf ure.

's Gravenhage, 30 sept. De minister van Oorlog heeft, bij aankondiging van 7 september jl., ter kennis van ouders en voogden, die voor het vervolg zonen of pupillen als kadets op de koninklijke militaire academie te Breda wenschen geplaatst te zien, gebragt, dat, behalve het gewone onderzoek naar de ligchamelijke geschiktheid van die jongelingen, voor de dienst bij de landmagt, om overtuigd te zijn dat de adspiranten aan geene zwakheid van het gezigt, en aan geene bijziendheid lijden, zij, door den officier van gezondheid, bij die inrigting geplaatst, aan de volgende drie proeven zullen worden onderworpen, te weten:

1o. dat zij, op eenen afstand van 250 Nederlandsche strepen, eene gewone drukletter (bij voorbeeld Dessendiaan Romein), duidelijk moeten kunnen zien en onderscheiden;

2o. dat zij, op eenen afstand van vijf Nederlandsche ellen duidelijk zullen moeten kunnen zien en onderscheiden letters en cijfers ter grootte van drie Nederlandsche duimen met wit krijt op een zwart bord geschreven; en

3o. dat zij, op eenen afstand van tien Nederlandsche ellen met vlugheid zullen moeten kunnen zien, tellen en onderscheiden de in afwisseling met de regter- en linkerhand opgestokene vingers, en zulks zoo wel met de beide oogen, als met elk oog afzonderlijk.

Aan deze *drie* proeven niet voldoende zal de adspirant verklaard worden, ongeschikt te zijn als kadet te worden geadmitteerd.

Rotterdam, 9 sept. Thans zullen van 's rijks marine-werf [illegible] naar het departement van marine te 's Hage worden vervoerd alle papieren en archieven, alhier berustende. Onder dezelve bevinden zich nog belangrijke stukken uit de zeventiende eeuw, als eigenhandig van *M. H. Tromp*, 1648, waarbij al het werkvolk op de werf werd bedankt, als zijnde het werk afgedaan. Een bewijs, dat te dier tijde men het personeel op de werf slechts tijdelijk gebruikte. Voorts stukken van *C. de Wit*, van *van Brakel*, enz. (*Hand.*)

Rotterdam, 30 sept. Daar de heer mr. *S. H. Anemaet* zijne benoeming tot lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, te Zierikzee op hem uitgebragt, aangenomen heeft, zal de bepaalde herstemming tusschen de heeren mr. *W. Wintgens* en mr. *S. H. Anemaet*, op morgen te Delft geen gevolg hebben, terwijl nader door den minister van Binnenlandsche Zaken zal bepaald worden, op welken dag te Delft eene vrije stemming zal plaats hebben, ter benoeming van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal. (*N. R. C.*)

— Aanstaanden woensdag avond zal in de societeit *Harmonie* alhier, het beroemde beweegbare Panorama van den Missisippi, van *Risley* en *Smith*, te bezigtigen zijn. Wij meenen onze lezers geene ondienst te doen door hen kortelijk mede te deelen, wat nopens dit reusachtig schilderstuk in buitenlandsche dagbladen werd medegedeeld.

De heer *Richard Risley* kwam namelijk op het denkbeeld om door middel van een beweegbaar Panorama, die schoone natuurtooneelen ook voor hen aanschouwelijk te maken, welke, minder gelukkig dan hij, dezelve niet in Amerika zelf hadden bewonderd. Hij stelde zich daartoe in contact met den Amerikaanschen kunstschilder *Smith*; hoe deze zich van zijne taak kweet, zal uit eene bezigtiging van het Panorama op woensdag avond het beste blijken. Genoemde heeren kozen tot onderwerp den loop van den Missisippi, van af den waterval St. Anthony tot het punt, waar de Missisippi zich in de golf van Mexico uitstort. Door het aanschouwen van dat schilderstuk (hetwelk naar men zegt wel vier mijlen doeks zoude beslaan) ziet men in ongeveer twee uren tijds eene landstreek voor zich ontrollen, welker bezigtiging in natura, reizen van 15 of 16 duizend Engelsche mijlen zouden vereischen. Dezelfde afwisseling die op zulk eene reis zoude kunnen heerschen, is ook op het doek getrouw overgebragt. Men ziet de grootsche natuurtooneelen dan bij heerlijk schoon, dan bij ongunstig weder; het eene oogenblik leeft men onder een helderen zonnigen hemel, en het andere woont men eenen zwaren storm bij, om kort daarop getuige van een schipbreuk te zijn, voorts met schoon weder de reis te vervolgen en eindelijk slechts door het *zien* vermoeid, de eindpaal van den langen togt te bereiken. Hetgeen men ziet is overigens in drie afdeelingen verdeeld. De 1ste afdeeling vangt aan bij den bovengenoemden waterval St. Anthony en duurt tot aan de monding der Ohio en bevat daardoor de prairien van Illinois en de steden Nauvoo en St. Louis. De 2de afdeeling loopt van de monding der Ohio tot aan Natchez, doch ditmaal weidt het oog in plaats van langs de oostelijke boorden der rivier, langs den westelijken oever en bezoekt men achtereenvolgens Caïro, Memphis en Vicksburg om ten slotte negen mijlen beneden Rodney te arriveren, aan de verblijfplaats van den nu overleden president *Taylor*. De 3de afdeeling begint met Natchës, geeft een gezigt van New York en behandelt o. a. zeer uitvoerig het springen (mei 1837) van de stoomboot *Ben Sherrod*. (*N. R. C.*)

Arnhem, *8 sept.* De Nederd. hervormde gemeente, had heden het genoegen dat haar beroepen leeraar ds. *Schouw Santvoort*, th. doct., van Hattem tot haar over gekomen, onder haar werd bevestigd door zijnen jongsten ambtgenoot ds. *Sannes*, met eene leerrede over *Johannes* 14, vers 18. *Ik zal u geen wezen laten, ik kome weder tot U.* — De nieuwe leeraar aanvaardde des avonds zijne bediening, sprekende ten aanhoore van eene talrijke schare, over *Galaten* 1, vs. 11. *Maar ik maak u bekend broeders! dat het Evangelie hetwelk van mij verkondigd is, niet is naar den mensch.*

ARNHEM, *11 september.*

In ons nommer van gisteren wordt, gelijk men gezien heeft, door onderscheidene kiezers voor eene der beide vacaturen in de Tweede Kamer, ten gevolge der optiën van de heeren DULLERT en DE MAN voor de districten Zutphen en Almelo, met warmte de candidatuur voorgestaan van den heer mr. C. P. HENNY.

Wij kunnen deze candidatuur niet anders dan toejuichen; de keuze van den heer HENNY zou, naar onze overtuiging, volkomen het district waardig zijn, dat zich met zooveel kracht aan de constitutionele zaak aansloot, toen het zijne stem uitbragt op twee zoo bij uitstek constitutionele mannen als de heeren DE MAN en DULLERT. De keuze van den heer HENNY is eene van die keuzen, welke, terwijl zij ten hoogste vereerend voor hem is, die zich eene dergelijke onderscheiding wist waardig te maken, terzelfder tijd het bewijs levert, dat constitutionele kiezers, die aan de zaak des lands met hart en ziel zijn toegedaan, de bescheidene verdienste die zich niet opdringt maar haren tijd afwacht, zeer wel weten te ontdekken.

Dat de constitutionele kiezers het oog op den heer HENNY vestigen, geeft ons gegronde hoop, dat ook thans het kiesdistrict Arnhem, in vrijzinnige keuzen voor geen ander district zal onderdoen. Het moge eene zwakheid zijn, maar zeker is het wel de meest vergefelijke zwakheid van allen, wanneer wij er trotsch op zijn, dat ons eigen district in de eerste plaats genoemd wordt, wanneer het er op aankomt, mannen te benoemen, die onze grondwettige regten en vrijheden met klem voorstaan en behartigen. Het kiesdistrict Arnhem heeft thans het zeldzaam geluk, in de gelegenheid te zijn, de constitutionele zaak met twee aanhangers te versterken en het zal, hieraan twijfelen wij niet, die gelegenheid niet verzuimen. Het is aan de gecombineerde pogingen der gecoaliseerde reactiën gelukt, in enkele districten de keuze van afgetredene constitutionele afgevaardigden tegen te werken en onmogelijk of althans onzeker te maken. Wij behoeven slechts te wijzen op de heeren DE FREMERY, WICHERS, VAN HOËVELL en FOKKER, alle mannen die door hunne houding in de Kamer getoond hebben, wat de natie ook in het vervolg met regt van hen mogt verwachten. Het zal niet noodig zijn de aandacht der vrijzinnige kiezers op deze heeren te vestigen; zij staan bij elk die zich aan de constitutionele zaak aansluit, bovenaan. Maar wij zijn naijverig er op, dat ons district zijnen roem handhave, en dat de tweede verkiezing van het district Arnhem bevestige, wat de eerste verkondigde, dat hier althans noch onverschilligheid, noch vooroordeel, noch kuiperij, noch persoonlijke consideratiën vermogend zijn, ons oordeel te benevelen en de algemeene zaak aan allerlei particuliere inzigten en belangen op te offeren.

Thans vooral zijn eenheid en zamenwerking eerste vereischten. Men moet nooit zijnen vijand minachten en het is duidelijk, dat alle reactionnaire elementen zich thans met verdubbelden ijver zullen vereenigen, om de nederlaag te wreken, welke de constitutionele kiezers hen bij de eerste verkiezing hebben toegebragt. Het is daarom, dat wij meenen reeds bij voorraad tot waakzaamheid, tot eendragtiglijke zamenwerking en aansluiting te moeten opwekken. Het ontbreekt der reactie niet aan geslepenheid en taktiek, en het is natuurlijk, dat zij er hoogen prijs op stelt, dat de herinnering aan de constitutionele eerste verkiezing van het Arnhemsche district, te niet ga in de herinnering aan eene tweede reactionnaire verkiezing.

Kort verslag vun de niet-opening der Provinciale Staten van Gelderland.

Er zijn aanwezig de heeren: *G. H. Andres*, *J. Backer*, mr. *D. W. G. J. H.* baron *Brantsen van de Zijpe*, *F. W. van den Broek*, *A. D. S. Colenbrander*, *A. van Dalen*, mr. *J. Baron van C. B. Dutry van Haeften*, mr. *Th. van den Gheijn*, mr. *J. J. van Hasselt*, *C. C. Haverkamp*, *W. M. Kolff*, *H. van Koolwijk*, *R. Krepel*, *E.* baron *van Lijnden*, mr. *H. P. G. M. de Man*, mr. *G. A. de Meester*, jhr. mr. *C. E. J. F. van Nispen van Pannerden*, jhr. mr. *L. C. J. van Nispen*, *A. W. C. W.* baron *van Pallandt van Barlham*, jhr. *C. A. E. A. van Panhuijs*, mr. *W. J. C. Putman Cramer*, mr. *W. A. Roelvink*, *G. J. Roosegaarde*, *Th.* baron *van Scherpenzeel Heusch*, mr. *J. W. Schiff*, dr. *W. C. H. Staring*, *C. Taats*, *M. J. Versteegh*, mr. *J. Viruly van Vuren*, *Th. Voss*, *J. van der Wielen* en *G. M. Wijnen*; te zamen 33 leden.

Tegen $12\frac{1}{2}$ ure neemt de voorzitter der Staten zijne plaats in.

De griffier geeft hem de presentie-lijst.

De voorzitter zegt, in hoofdzaak, dat hij de vergadering niet zal openen, voordat hij haar geraadpleegd heeft over eene moeijelijkheid, welke zich voordoet. De provinciale wet bepaalt, dat de Staten van Gelderland bestaan uit 62 leden. Er zijn er 37 gekozen, doch één heeft er bedankt voor de op hem uitgebragte benoeming. Hij heeft eene aanschrijving ontvangen, om op den 11den de verkiezing der leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal te doen plaats hebben. Meer dan de helft van het getal leden is aanwezig, zoodat daartoe zoude overgegaan kunnen worden. Onderscheidene leden hadden hem echter te kennen gegeven, dat zij van oordeel waren, dat, dewijl alle leden nog niet gekozen waren, de Staten nog niet bestonden. Daarom zal hij de vergadering niet openen, voor dat de leden besloten zullen hebben, hoe te handelen.

De heer baron *van Scherpenzeel Heusch* vraagt en verkrijgt het woord. Hij zegt dat, op gronden van billijkheid, de wet niet gewild kan hebben, dat eene kleine meerderheid van de thans gekozene leden dat zoude doen, wat aan alle leden toebehoort. Hij is dus van gevoelen, dat er niets gedaan moet worden.

De heer *Schiff* ondersteunt dat gevoelen, doch niet zoo zeer op gronden van billijkheid, als wel van regtmatigheid. Het kieswerk bestaat volgens de wet uit twee werkzaamheden. De eene is afgeloopen, de andere nog niet. De kiezers zijn nog werkzaam om de 62 personen, waaruit de Staten bestaan moeten, te benoemen. Eene fractie is slechts aanwezig. Aan de natie is men het verpligt, thans geene zoo belangrijke verkiezingen te doen, als die van leden der Eerste Kamer. De Staten, wanneer zij geheel gekozen zullen zijn, moeten het doen, niet eenigen slechts. Zoodanige keuze zoude nu door eene meerderheid van 17 leden kunnen geschieden. Hij is dus van oordeel, dat de leden, die tegenwoordig zijn, niets moeten doen, maar alles [illegible] het kieswerk zal zijn afgeloopen.

Jonkhr. *van Nispen* (van 's Heerenberg) is van hetzelfde gevoelen.

De heer *Backer* staat een ander gevoelen voor. De letter der wet zegt, dat meer dan de helft der leden kan besluiten. Die meerderheid is er en zij kan dus kiezen en besluiten.

Jonkhr. *van Nispen* (van 's Heerenberg) merkt op, dat zoo die meerderheid de *Staten* was, de helft van die meerderheid ook zoude kunnen vergaderen, en dus 17 leden te zamen zijnde alles doen wat aan de Staten als ligchaam toekomt, en 9 leden dus een besluit zouden kunnen nemen.

De heer *Backer*, die jonkhr. *van Nispen* in de rede was gevallen, een praatje met hem [illegible] willen maken, doch daarin door [illegible] van den voorzitter verhinderd [illegible] eens, wat hij reeds gezegd had.

De heer *Schiff* komt nog [illegible] door hem gezegde terug en drukt [illegible] op dat de provinciale vertegenwoordiging nog niet bestaat.

[illegible] en jonkhr. *van Nispen van Pannerden* verklaren zich geheel met het gevoelen van den heer *Schiff* te moeten vereenigen.

Niemand vraagt meer het woord.

De voorzitter zegt, dat de heeren in eenen zon-

derlingen toestand verkeeren. Zij zijn niet als Staten geconstitueerd, hunne geloofsbrieven zijn niet onderzocht en zij hebben geen eed gedaan. Desalniettemin zal er bij stemming een besluit genomen moeten worden en vraagt hij, of de minderheid, wanneer de meerderheid beslist dat de werkzaamheden zullen beginnen, zich daaraan zal onderwerpen?

De heer *Schiff* voert aan dat er niet gestemd mag worden; — dat men de vergadering niet anders kan beschouwen, dan als eene huishoudelijke bijeenkomst van eenige leden; — dat hij die bijeenkomst zal verlaten tot nadere oproeping na den afloop der verkiezingen en dat allen, die met hem eenstemmig denken zijn voorbeeld wel zullen volgen.

Hij staat op, gaat heen en wordt door het grootste deel der aanwezigen gevolgd.

Ingezonden stukken.

Aan de redactie van de Arnhemsche Courant.

Mijn Heer

Door het *Handelsblad* van 4 September gezien hebbende, dat er nog drie Leden voor de twede Kamer, moeten gestemd worden, omdat op drie Leden dubbelde stemmingen zijn gevallen, waarvan zij maar een kunnen aannemen; en tevens in de nieuws bladen aanbevolen zijnde ten Einde meerdere bekendheid van personen, aan de Kiezers te verschaffen, men zich dan zelfs opentlijk als Candidaat voor zulk eene benoeming moest aanbieden, zo ben ik zo vrij, om de redactie beleefdelijk te verzoeken deeze weinige regelen in hun geacht blad te willen plaatsen. — Waarde Landgenoten van alle kanten heeft men in de nieuws-bladen gezien de aanbeveling, om toch eenige Leeden voor de twede Kamer te stemmen, grondig met de beide, zo wel oost, als west Indien bekend, ten Einde te kunnen beoordeelen, wat tot Heil kan strekken, wat tot verval, en verderf derzelven kan leiden, daar er nog veele zaken, bij de staten Generaal, de Colonien betreffende, zullen moeten behandelt worden, en er bijna niemand in die kamer was, om met kennis, over voordragten de Colonien aangaande, te kunnen oordeelen; Het zal nodig zijn Geachte Landgenoten, om u eerst meede te deelen, dat ik mijn vaderland, veele Jaren in de beide Indien gediend heb, dat ik het laatst in Oost Indien, ten tijde van den met roem bekenden Maarschalk Gouverneur Generaal DAENDELS, diende, tot wiens Indische Expeditie ik benoemd was, toen ik uit de Westindien, was terug gekeerd, aan alle zijne roemrijke oorlogen en overwinningen een werkdadig, deelnam zo dat ik overal in Indie kwam, met eigen ogen zag, en op deeze wijze, mij de kennis van dat Land volken zeeden, gewoontes en taal, heb eigen gemaakt, waardoor ik er als in mijn eigen Vaderland te huis ben, en welke kennis ik niet op mijn kamer, agter de lessenaar heb opgedaan, om alles slechts van daar in het groot te overzien „ Waar van ik bewijzen heb, alle deeze redenen sporen mijn aan, om mijn persoon voor het Lidmaatschap der tweede Kamer, als Candidaat te stellen, wanneer ik uw vertrouwen waarde Landgenoten mogt waardig gekeurd worden, beveel ik mijn in u aller gunstig aandenken, durvende ik mijn geachte Landgenoten de verzekering geven dat geen bij oogmerken bij mijn bestaan, maar dat alleen Liefde voor mijn dierbaar vaderland, den Vorst en mijne medeburgers, die mijn alle na aan het hart leggen, alleen de drijfveer van deeze démarche is, daar ik duidelijk en klaar inzie, hoe noodzakelijk het is, dat men in de twede Kamer de voordragten de Colonien betreffende, met kennis kan beoordeelen, alleen het welzijn van het geliefd Vaderland, op het oog hebbende; — onze oost Indien is een waardig kleinood voor ons, dat veele vreemden in de ogen schitterd verwaarlozen wij het niet. —

Hoog achtend heb ik de Eer mijn te noemen, zeer geachte Landgenoten.

Uw Heilwensschende en getrouwe mede Burger

VAN GESSELER TE LINTELO

Kolonel.

Doesborg, 5 September 1850.

EX UNGUE LEONEM. (1)

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

In uwe courant van gisteren wordt de aandacht gevestigd op den heer mr. C. P. HENNY, advocaat te Arnhem, ten einde hem in aanmerking te brengen bij de aanstaande verkiezing van 2 leden voor de 2de Kamer der Staten-Generaal.

Wij nemen onvoorwaardelijk aan al het goede wat van hem wordt gezegd, doch dit neemt niet weg, dat wij veel liever zien zouden, dat hij met den hoogleeraarstabbaard werd omhangen, dan dat hij het groote getal zijner confrères in de banken der 2de Kamer ging vermeerderen.

(1) Aan den klaauw kent men den leeuw, en aan de daad den man.

Wanneer men het volk naar zijne vertegenwoordigers zoude beoordeelen — en dit dient toch wel zoo wat — dan zoude men tot het besluit moeten geraken, dat Nederland bijna uitsluitend door regtsgeleerden werd bewoond, en dat er haast geen vrijzinnige, kundige, vertrouwenswaardige mannen in gevonden werden, dan die meesters in de beide regten zijn.

Het nageslacht zal het niet willen gelooven, dat terwijl 's lands materiëele belangen zoo veel ontwikkeling behoeven, de belastingwetten herzien zullen worden, bijna geen enkel koopman of fabriekant geroepen is om daar plaats te nemen, waar die belangen op zoo velerlei wijzen bevoor- of benadeeld kunnen worden.

Wij bevelen geen' bepaald' persoon aan. Wij zullen afwachten wat het hoofdbestuur, wat tien- of meertallen leden van de vrijzinnige kiezersvereeniging zullen doen, en verzoeken thans alleen van u een plaatsje voor deze algemeene opmerking in uwe Courant.

(De *Arnhemsche Courant* is, gelijk men weet, gelijk men nog zeer onlangs in een onzer hoofdartikels heeft kunnen lezen, geenszins gezind het praktisijns-element in de vertegenwoordiging bovenmate te versterken, en de Kamer in een advocaten-barreau te veranderen. Maar een kundig en constitutioneel man te verwerpen enkel en alleen *omdat* hij advocaat is en zonder dat men tegen hem een candidaat overstelt die meer kundig en meer constitutioneel is, is, naar ons oordeel, de advocaten-vrees overdrijven. Ook zien wij niet in, dat een advocaat *per se* een *onpractisch* man is. De hoofdvraag is 1o. Is de candidaat goed? 2o. staat een ander tegen hem over die *beter* is? Op de eerste vraag zeggen wij, met volle overtuiging *ja*. De tweede vraag kunnen wij niet beantwoorden, zoolang wij niet weten *wie* men aan den heer HENNY wil overstellen.) RED.

Medekiezers!

Van de acht kandidaten door de vrijzinnige kiezersvereeniging van het kiesdistrict Arnhem voor het lidmaatschap der Provinciale Staten van Gelderland voorgedragen, zijn er zes bij eerste stemming met volstrekte meerderheid van stemmen gekozen, terwijl de beide overigen bij de herstemming in aanmerking komen. Zoodanige uitkomst bewijst meer dan iets anders, dat de beginselen der vereeniging bij de kiezers van dit district algemeenen bijval vonden. Zij geeft aan het bestuur der vereeniging de vrijmoedigheid, om met nieuwen aandrang die beide kandidaten te blijven aanbevelen en alle leden der vereeniging, benevens alle vrijzinnige kiezers in dit district uit te noodigen, om op maandag den 16den dezer, hunne stemmen uit te brengen op de heeren:

P. KOK, ANNEESMIT, te Apeldoorn,

en

mr. J. H. G. BOISSEVAIN, te Arnhem,

en verder om hen bij hunne medekiezers met hunnen invloed en met alle andere *openlijke* en *eerlijke* middelen te ondersteunen.

Arnhem, 10 september 1850.

Namens het hoofdbestuur der vereeniging:

G. EVERTS FPZ., *Onder-Voorzitter.*

C. P. HENNY, *Secretaris.*

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

NIJMEGEN:

Van 2 tot en met 9 september.

Gehuwd: W. Kouw met J. Saedt. — L. Reijers met E. Martens. — J. van Polaanen met J. C. Kerst. — J. A. de Lanoy met K. M. A. Stolte.

Bevallen: M. Smals, geb. Vedder, Z. — J. P. Geurts, geb. Janssen, Z. — J. van Dam, geb. Leenders, Z. — A. van Rijssen, geb. van Groningen, Z. — M. Eichelsheim, geb. Meenhorst, Z. — A. Kruitwagen, geb. Schaafstadt, D. — J. Janssen, geb. Daams, D. — J. Ditmers, geb. Mooren, Z. — J. Berenbroek, geb. Weyenberg, Z. — E. Franck, geb. Mallo, Z. — E. Goedkoop van Nelle, geb. van Beek, D. — A. C. Hutschler, geb. Cock, Z. — A. Fleuren, geb. Gisbers, Z. — A. M. van Ewijk, geb. Hock, Z.

Overleden: J. van Beem, 1 j. — H. P. van Swanenburg, 5 j. — A. Vega, 4 j. — I. C. Hermse, geb. Degens, 72 j. — A. Boekhoorn, 33 j. — C. E. Striekling, 91 j. — A. Scheepens, 23 j. — L. Jansen, 3 m. — M. P. van Wijk, 9 j. — J. Roelofs, geb. Jansen, 54 j. — S. Booch, geb. Rutten, 72 j. — F. H. Ling, 29 j.

ZUTPHEN:

Van 29 aug. tot en met 5 sept.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: P. Vergeer, geb. v. Dieren, Z. — J. A. Brester, geb. Meijrink, Z. — H. v. Straten, geb. Gerritsen, Z. — M. C. Jansen, geb. Stoffels, D. — G. Smies, geb. Jansen, D. — J. Wegman, geb. Hamer, Z.

Overleden: H. J. Starink, 6 j. — B. Brokke, 3 j. — A. Wolters, 60 j. — W. Smies, 2 d. — A. Costerman, 60 j. — J. D. Kerkmeijer, 36 j. — R. H. Teunissen, 10 m.

Marktprijzen.

DEVENTER, 6 september.

De voornaamste handel bepaalde zich ook voor heden weer bij de nieuwe *Rogge*, waarvan de aanvoer zeer aanzienlijk was; ten gevolge van de lager afgekomene Holl. markten was ook hier de prijs lager, en vlug opruimende is dezelve verkocht voor ƒ 5.50 tot 5.70 — Ook van nieuwe *Tarwe* was de aanvoer vermeerderd, en vonden de beste soorten alleen tot vorige prijzen koopers, terwijl afwijkende en geringe lager moesten worden afgegeven, zijnde verkocht van ƒ 7.50 tot 8.50. — Enkele klusjes nieuwe *Boekweit*, waarvan de kwaliteit zeer medeviel, vonden genegene koopers, zijnde gedaan voor ƒ 5.40 à 6.00 naar deugd. — *Gerst* met kleinen aanvoer, ƒ 3.50 à 4.00. — *Haver* ƒ 3.00 à 3.30. — *Boter:* 1. soort ƒ 12.00 à 12.50. 2. soort ƒ 10.50 à 11.00 — *Aardappelen:* ƒ 1.30 à 1.50 het mud. Ter markt 20 à 25 mud. Per schip verzonden 600 à 700 mud tegen ƒ 1.40 à 1.65 het mud.

NIJMEGEN, 9 september.

Alhier was de middenprijs ter markt van gisteren: van de 147 verkochte mudden *Tarwe*, per Ned. mud ƒ 8.04; van de 392 verkochte mudden *Rogge* ƒ 5.86; van de *Gerst* was de hoogste prijs ƒ 5.00 en de laagste ƒ 4.25; van de *Boekweit* de hoogste prijs ƒ 5.50 en de laagste ƒ 4.75; van de *Haver* de hoogste prijs ƒ 3.25 en de laagste ƒ 2.00.

De prijs van de *Boter* was per Ned. pond ƒ 0.52 à ƒ 0.64.

Waterhoogte te Arnhem.

11 Sept. 1 El 5 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 6 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00, voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij C. J. THIEME, Boekdrukker.